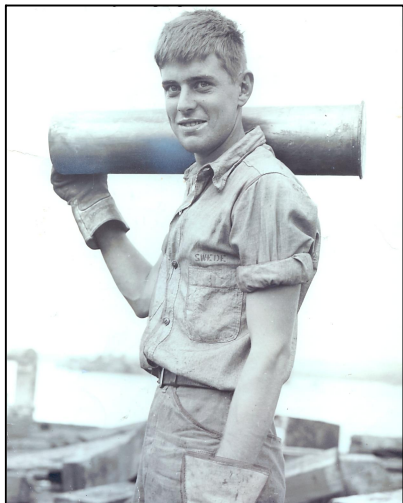

Rogstadättling bland de första amerikanerna på Okinawa

Bertil Holmström

Den 1 april 1945 landsteg de första amerikanska trupperna på den japanska ön Okinawa – början till slutet på andra världskriget i Stilla havet.

Tidningarna därhemmavid följde naturligtvis upp händelserna – särskilt om någon hembygdens son var med. På förstasidan av *Long Island Daily Press* för den 2 april fanns en tvåspaltare med rubriken ”First ashore at Okinawa” och en bild på ”Carl (Swede) Carlson of 224-14 145th Avenue, Springfield Gardens”. Springfield Gardens är en sovstad i utkanten på New York City.

”Swede” arbetade på *LST-794*, ett av bortåt tusentalet likadana fartyg byggda för transport av tung materiel (t.ex. amfibietanks) från USA till krigsskådeplatserna. Förskeppet var utformat med bogportar som kunde öppnas åt sidorna. Därefter fälldes ner en ramp på vilken tanksen kunde

rulla ner i vattnet och köra mot den fiendliga stranden.

Tidigt på morgonen den 1 april anlände man till en strand på norra Okinawa, och före 07:00 hade man landsatt en bataljon marin-soldater och medförda fordon. Men man hade också en last av 5 tums luftvärnsgranater, och ’794 förflyttades till jämsides med jagaren *DD-663* där man tog hand om deras tomhylsor och ersatte med friska. Det är under detta arbete som fotot togs.

Född på Tjärnö

Carl Olof Carlson hade alltså smeknamnet ”Swede”, och detta med full rätt. Han föddes den 6 december 1923 på Saltbo, ett torp under Nyckleby, Tjärnö, som andra barn till Olof Bernhardt Karlsson (född 1890 i Kleven, Tjärnebo) och Anna Lovisa Karlsdotter (född 1884 på Daftö, uppvuxen på Saltbo).

I tonåren emigrerade Olle i *Kleve* till USA, hamnade i Portland, Oregon, och fiskade lax i Columbia River. Han blev amerikansk medborgare och deltog med U.S. Army Engineers i Frankrike under första världskriget.

År 1920 kom han åter till Tjärnö och gifte sig med Anna på Saltbo, som väntat på honom i 13 år. Med barnen Lily (född 1921) och vår Carl Olof flyttade familjen till New York, där Olle arbetade som *dock builder*. Mamma Anna och barnen gjorde ett besök i ”gamla landet” 1930, där de tillbringade en sommar på Saltbo hos barnens mormor, Hedda, en sommar som barnen bevarat i mycket ljusst minne.

Pappa Olle dog 1976, mamma Anna först 1992, nära 104 år gammal. De hade då bott sina sista år hos sin dotter Lily och hennes man Earnie Bergwall – ålderdomshem är inte särdeles vanliga *over there*.

Många år senare, 1994, gjorde Carl Olof och hans svenskättade men USA-födda fru Ester (född Nelson), liksom Lily och hennes dotter Carol en nostalgitripp till Tjärnö, två tredjedels sekel sedan Lily och Carl Olof lämnat Saltbo. Den där jättestora stenen var inte alls så jättestor längre ...

Lily och Earnie bor nu hos Carol och hennes man i Kingston, N.Y. Carl Olof och Esther bor hos en dotter och måg i Indianapolis. CO har nyligen färdigställt sina krigsminnen i en omfattande bok, som inspirerat till denna artikel.

Rogstadättling

I *Vi Släktforskare* nr 17 gjorde vi en utredning om ”Gudrun på Kölln”, med anor både från Tord i Överby och från Torsten Nilsson i Rogstad. Gudruns mor Maria var syster till Olof Bernhardt, och Gudrun var alltså kusin till Lily och Carl Olof. Maria och Olof var barn till Karl Alfred Andreasson (1850-1902) i dennes andra gifte med Matilda Andreasdotter (1854-1937).

Matilda (Tilla i *Kleve*) var dotter till Andreas Olsson (1815-18xx) och Maja Britta Wettlesdotter (1815-1885). Och Maja Britta i sin tur var dotter till Wettle Jacobsson (1780-1855) och Ingrid Andersdotter (1775-1837).

Denne Wettle var född på Rogstad, son till de i Allan Hanssons artikel (i *ViSlif* nr 16) nämnda Jakob Torstensson (1727-1791) och Britta Wettlesdotter (1744-1812).

Och nu kan vi räkna ut att Torsten Nilsson i Rogstad är ana #120 till Lily och Carl Olof.

Källor och tack

- C.O. Carlson, ”World War II – Experiences & Happenings” (ms., 2007)
- The LST 794 Association, <http://www.lst794.org/>
- Allan Hansson, *ViSlif* nr 16
- Kyrkböcker på Släktdata, <http://www.slaktdata.org/>